

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

40174

thek Laibach

40174.

Pokojninsko zavarovanje zasebnih nastavlencev.

(Cesarska naredba z dne 25. junija 1914,
drž. zak. štev. 138.)

Priredil

dr. R. Marn.

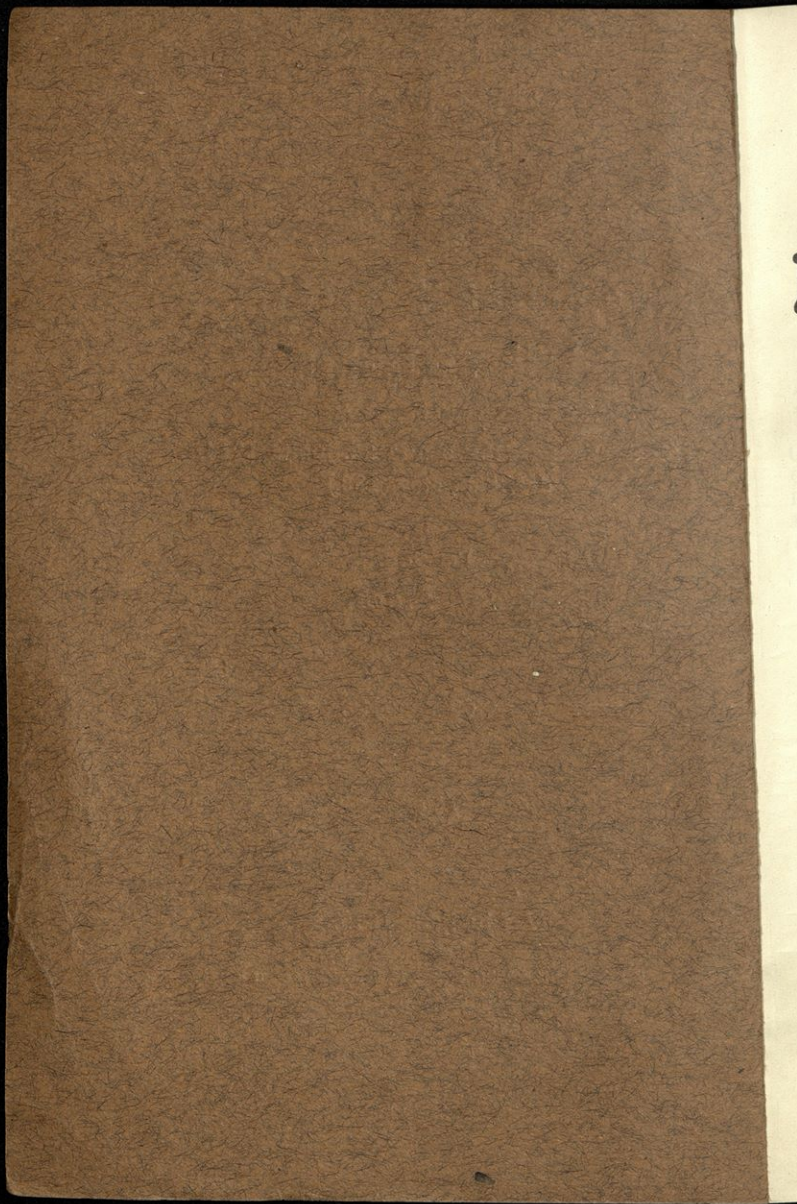
==== Cena 60 vinarjev. ====

V Ljubljani 1915.

====
Založilo »Slovensko trgovsko društvo Merkur«.

Tisk »Narodne tiskarne«.

Pokojninsko zavarovanje zasebnih nastavlencev.

(Cesarska naredba z dne 25. junija 1914,
drž. zak. štev. 138.)

Priredil

dr. R. Marn.

==== Cena 60 vinarjev. ====

V Ljubljani 1915.

====
Založilo »Slovensko trgovsko društvo Merkur«.

Tisk »Narodne tiskarne«.

Pokojsinsko zagotavljanje
zasebni zastavljenec.

(Česka navedba z dne 27. junija 1914.)
dla. zak. št. 138.)

Priloga

dr. R. Marš

40174

Cena 60 vinarjev

030048277

V Praze 1915

Státní knihovna v Praze
Tisk v Praze

KAZALO.

	Stran
Uvod	1
Obseg zavarovalne dolžnosti.	3
Posamezni, zavarovanju podvrženi poklici	4
Kdo ni podvržen zavarovanju?	6
Razdelitev zavarovancev	8
Predmet zavarovanja	10
Čakalna doba	10
Izmera zakonitih dajatev, pridobitev in izguba pravice do njih, pričetek in konec prejemkov.	10
Invaliditetna renta	10
Starostna renta	11
Vdovska renta	14
Vzgojevalni prispevki	15
Enkratna odpravnina	16
Izplačilo, mirovanje in zastaranje prejemkov; posledice ne- opravičenega prejema	17
Zdravljenje.	18
Ugasnitev zavarovalne dolžnosti, vračanje premij, zopetni vstop v zavarovalno dolžnost	18
Prostovoljno zavarovanje	21
Zagotovitev pravic	22
Organizacija obrata	25
Drugačna izpolnitev zavarovalne dolžnosti.	29
Druge, ne kot izpolnitev zavarovalne dolžnosti smatrane pre- skrbovalne uredbe	35

II

	Stran
Prenos zavarovalnih zalog in celotno pozavarovanje takih. . .	36
Regresne pravice zavarovalcev	36
Priglasitev zavarovanju podvrženih oseb. Pravice in pravni leki	37
Razsodišče in postopanje	41
Državno nadzorstvo.	42
Izključitev dogovorov	43
Sodelovanje političnih in občinskih uradov	43
Kazenske določbe	43
Davčna, pristojbinska in kolkovna prostost	44
Zakladno gospodarjenje Le na poročila	46
Splošni izračuni rokov.	47
Postopanje s člani rudniških bratovskih skladnic	48
Prehodne določbe.	50
Vzajemnost z drugimi državami	50
Zavarovanje za večje dajatve	51
Veljavnost	51

Uvod.

Zakon z dne 16. decembra 1906, s katerim se je uvedlo prisilno pokojninsko zavarovanje zasebnih nastavlencev, je takoj ob pričetku uveljavljenja pokazal važne pomanjkljivosti, ki se tudi z judikaturu upravnega sodišča niso izpremenile. Na eni strani je namreč pri vseh deželnih mestih in vseh instancah do upravnega sodišča vladala nejasnost, kdo je podvržen pokojninskemu zavarovanju. Določba, da so podvrženi zavarovanju taki nastavljenci, ki jim gre uradniški značaj ali ki vobče opravljajo izključno ali po večini duševna dela, se je različno tolmačila in šele upravno sodišče je deloma s podrobnim naštetjem posameznih poklicev ustvarilo neko približno enotnost v tem oziru. Na drugi strani so se pa tudi pokazale strogosti, ki so bile nujno potrebne, da se omilijo in ublažijo, zlasti kdaj in pod kakšnimi pogoji se doseže pravica do invalidetne, oziroma starostne rente. Bili so pa še tudi drugi nedostatki in vzroki, ki so glasno klicali po remeduri in reformi zakona in zato se je vsled tozadevnih predlogov več poslancev moral državni zbor pečati z reformo.

Novi načrt zakona se je že dalj časa obravnaval v socialnem odseku in bil sprejet v zbornici poslancev, toda pred gosposko zbornico ni prišel, ker se je državni zbor odgodil. Država je pa uvidela nujno potrebo reforme, zato je na podlagi § 14. s cesarsko naredbo z dne 25. junija 1914 drž. zak. št. 138 uveljavila po odseku predlagane spremembe ter izdala celotni zakon o pokojninskem zavarovanju zasebnih uslužbencev, ki stopi v veljavo dne 1. oktobra 1914.

Člen I. cesarske naredbe sicer ne razveljavlja do-
cela prejšnjega zakona, vendar pa določuje, da se ima
prvotni zakon glasiti tako, kakor je v novem zakonu dolo-
čeno. In tudi člen V. odreja, da se vse, novi naredbi na-
sprotnujoče, sedaj veljavne določbe s 1. oktobrom 1914
razveljavijo, zlasti tudi ministrska naredba z dne 28. de-
cembra 1908, s katero so se nekatere skupine nastavljen-
cev oprostile zavarovanja.

I.

Obseg zavarovalne dolžnosti.

Zavarovanju so podvrženi v tuzemstvu zaposleni nastavljeni, ki so:

1. dovršili 18. leto starosti;
2. ki prejemajo od enega in istega delodajalca plačo, ki znaša na celo leto računana najmanj 600 K. V ta znesek je vračunati tudi stanovanjsko doklado, aktivitetne in opravilne doklade, kakor tudi vse vrste naturalnih prejemkov (prosto stanovanje, hrana, kurjava, svečava itd.);
3. ki imajo po načinu njih službe uradniški značaj ali pa redno ali pretežno opravljajo duševna dela.

Pretežno duševna dela so zlasti naslednja:

- a) vsako opravilo z vzgojevanjem ali poukom;
- b) izvrševanje prostih umetnosti, ne glede na umetniško vrednost njih del;
- c) vsako v naravi dovršenih študij ležeče opravilo absolventov onih študij, ki so po § 20 brambnega zakona oproščeni prezenčno služiti tretje leto, ter absolventov višjih študij, ki te presegajo;
- d) vodstvo obratov, obratnih oddelkov ali poslovalnic (filialk);

- e) višje nadzorstvo del drugih oseb;
- f) pisarniška in kontorna služba;
- g) višja kupčijska zunanja služba.

Zavarovalna dolžnost zlasti ni vtemeljena:

- a) s poselsko službo;
- b) z neposrednim sodelovanjem pri izdelovanju blaga po obrtnih (v širšem zmislu), rudarskih, kmetijskih in gozdarskih delavcih in učencih.

Opravilo kot prodajalec in skladiščnik je le takrat podvrženo zavarovalni dolžnosti, če spada pod določbe, ki so našteje v točki 3., odstavki c do e.

Posamezni, zavarovanju podvrženi poklici.

Kot v tuzemstvu zaposleni ne veljajo zlasti nastavljeni tuzemskih obratov za čas njih zaposlenosti v kaki podružnici (obratovališču, poslovalnici, zalogi) inozemstva, kakor tudi potniki, ki so nastavljeni izključno le za inozemske odjemalce.

Kot organi višjega nadzorstva veljajo nastavljeni vseh poklicev, ki izvršujejo nadzorovalno ali čuvalno delovanje, ki je združeno s skrbjo za tehnično ali gospodarsko primerno delo, in ki le po strani opravljajo fizična dela, zlasti: delovodje, poslovodje, rudarski nadzorniki (Steiger), pazniki v rudokopih in plavžih in njih stalni namestniki, polirji, skladiščni upravitelji, preskuševalci in prevzemniki blaga in višje ekonomijsko, gozdarsko, lovsko in vrtno osebje, kakor dvorni pazniki, gozdarski paznik, revirni lovec in višji vrtnar.

Zlasti ne veljajo kot organi višjega nadzorstva: nastavljeni, ki sami opravljajo fizična dela in imajo le

zraven tega nadzorstvo čez druge, enako zaposlene delavce, kakor predelavci, dalje osebe, ki imajo brez razpolagajoče oblasti nad tujimi delavskimi močmi bistveno skrbeti le za seštevanje in zaznamovanje ponavljajočih se enakih del drugih.

Kot pisarniško in kontorno opravilo velja zlasti: korespondenčna služba, sprejem in prepisovanje stenogramov, knjigovodstvo, računsko in blagajniško delo ter risarsko delo, dalje vsako opravilo v odvetniških in notarskih pisarnah.

Ne glede na zadnje omenjeno opravilo zlasti ne velja kot pisarniško in kontorno opravilo: pisanje po nareku brez stenografije, golo prepisovanje in pomnoževanje pisem, pisanje naslovov, pavziranje, šabloniranje in patroniranje, vsako pomnoževanje načrtov in risb z mehničnim ali kemičnim postopanjem, dalje opravilo blagajničark v odprtih prodajalnah, pomožnih pisarjev v loterijskih kolekturah, plačilnih natakarejev, kuhinjskih šefov in ključaric v gostilničarskem in krčmarskem obrtu, potem skladiščnikom in prodajalcem le v svrhu spopolnitve njih delovanja pristoječe vodstvo zapisnikov in seznamkov.

Kot višja kupčijska zunanja služba velja zlasti: iskanje naročb, naročil in ponudb, torej delovanje nakupovalcev, potnikov in agentov, ki so podvrženi zavarovalni dolžnosti, če so nastavljeni s stalno plačo ali z zagotovljenim najmanjšim prejemkom, ne pa opravilo inkasantov in kolporterjev. Osebe, ki prestopijo ali so prestopile iz zavarovanju nepodvržene službe v poklic potnikov ali agentov, niso tudi nadalje podvrženi zavarovanju.

Kdo ni podvržen zavarovanju?

1. One osebe, za katere bi zavarovalna dolžnost prvič nastopila po dovršenem 55. letu starosti;

2. osebe, ki na podlagi kake prejšnje službe že uživajo preskrbo (pokojnino, provizijo i. e.), ki doseže temeljni znesek onega plačilnega razreda, v katerega bi se morali uvrstiti ti uslužbenci po svoji plači pri nastopu prvega na sebi zavarovanju podvrženega opravila;

3. otroci, dalje soprogi (soproga) delodajalca in člani predstojništva juridične osebe, ki so v službenem razmerju k tej;

4. osebe, katerih delovanje v zavarovanju podvrženi službi tvori le postransko opravilo poleg drugih, stalnih opravil z višjim dohodkom;

5. Nastavljenci dvora in države ter teh zavodov in podjetij.

Nastavljenci dežel, okrajev, občin, zavodov zakonito priznanih verskih družb, ki so namenjene za verske, poučne ali dobrodelne namene, javnih ali s pravico javnosti opremljenih učnih zavodov, javnih zakladov in onih korporacij, ki so po zakonitem predpisu določene za izpolnitev javnih nalog, potem nastavljenci železnic in njih pomožnih zavodov, ki služijo javnemu prometu, in sicer pod pogojem, da imajo omenjeni nastavljenci normalnoredne, to se pravi z njih službami zvezane penzijske pravice ali jih po preteku določene poskusne dobe ali začasnega nastavljenja dosežejo. Vendar so nastavljenci industrijskih, finančnih ali drugih pridobitnih podjetij, ki jih obratujejo dežele, okraji ali

občine, ali ki jih ena teh korporacij ali država garantira, le takrat izvzeti iz zavarovalne dolžnosti, če se je, ne glede na izpolnitev gorenjega pogoja njih delodajalec napram pregledni oblasti enkrat za vselej obvezal, da bo za slučaj, da taki nastavljenici dosežejo v poznejši dobi brez poprejšnjega penzioniranja zavarovanju podvržene službe, nakazal pristojnemu zavarovalcu znesek v višini one premijske rezerve, ki bi se morala za te nastavljenice nabrati, če bi bili v času njih nastavljenja pri tem delodajalcu člani splošnega pokojninskega zavoda za nastavljenice.

7. Odvetniški in notarski kandidati ter v bolnicah in sanatorijih uslužbeni zdravniki, dalje nastavljenici civilnih tehnikov (civilni inženirji vseh kategorij in civilni geometri), ki so kot kandidati za enega teh poklicev predzaznamovani pri kaki inženirski zbornici, naposled v kakšnem stavbnem obrtu nastavljeni absolventi tehničnih visokošolskih študij vsaj med dobo njih praktične zaposlenosti, ki je predpisana za dosego pravice za samostojno izvrševanje dotičnega stavbnega obrta;

8. Nastavljenici avstro-ogrske banke.

9. Redni slušatelji visokih šol in sličnih zavodov, dalje dijaki na srednjih šolah in na srednjim šolam enakih in strokovnih učnih zavodih, ki jih naredbenim potom določi notranje ministrstvo v sporazumu z udeleženi ministristvi, za dobo njih študij.

10. Plesalci in plesalke, artistično osebje varietejev in cirkuških podjetij, dalje vsi nastavljenici onih gledaliških in orkesterskih podjetij, ki izvršujejo svoj obrt brez stalnega obratovališča.

11. Nastavljenci kakega inozemskega obrata, ki nima v tuzemstvu nikake podružnice (obratovališča, poslovalnice, zaloge), ter nastavljenci, ki bivajo v spremstvu kakega delodajalca, ki nima v tuzemstvu rednega bivališča, le začasno v tuzemstvu.

12. Nastavljenci takih trgovskih podjetij, ki izvršujejo izključno izvoz industrijskih izdelkov, izvzemši v knjigovodski ali blagajniški službi zaposlenih oseb.

II.

Razdelitev zavarovancev.

Zavarovanju podvržene osebe so po izmeri njih letnih prejemkov uvrščene v šest plačilnih razredov, in sicer:

I. Plačilni razred z letnimi prejemki od 600 kron do 900 kron;

II. plačilni razred z letnimi prejemki čez 900 kron do 1200 kron;

III. plačilni razred z letnimi prejemki čez 1200 K do 1800 K;

IV. plačilni razred z letnimi prejemki čez 1800 K do 2400 K;

V. plačilni razred z letnimi prejemki čez 2400 K do 3000 K;

VI. plačilni razred z letnimi prejemki čez 3000 K.

Pri določitvi gorenjih plačilnih razredov je vračunati v plačo tudi stanarino, aktivitetne in opravilne doklade ter vse vrste naturalnih prejemkov.

Pri tem je naturalno stanovanje računati z 20 odstotki gotove plače, naturalno stanovanje s prosto kurjavo in svečavo s 25 odstotki, naturalno stanovanje s prehrano vred s 40 odstotki gotove plače. Vrednost drugih naturalnih prejemkov je vpoštevati po krajevnih povprečnih cenah.

Stalnim prejemkom je vračunati dogovorjene premenljive prejemke, kakor tantieme in druge od kupčijskega ali delovnega uspeha odvisne prejemke, če je zanje zagotovljen najmanjši znesek, s tem zneskom, sicer s povprečjem znekov, ki so se dosegli v zadnjih treh letih istega službenega razmerja, najmanj pa s petino stalnih prejemkov.

Nagrade (remuneracije) so, če so se dogovorile ali če se običajno redno vračajo, všteti med druge prejemke.

Več oseb, ki imajo sporazumno istega nastavljenca, čeprav proti ločenim odplačilom, v službi, jamči nerazdelno za zavarovanje tega nastavljenca na podlagi njegove celotne plače. Izvzemši ta slučaj je nastavljenec, ki je istočasno zaposlen pri večih delodajalcih proti ločenim odplačilom, podvržen zavarovanju le glede svojega glavnega opravila.

Kot glavno opravilo velja najvišje plačana služba. Ako pride za zavarovalno dolžnost več enako plačanih služb v poštev, potem se določi glavno opravilo najprej po ožji zvezi ene ali druge službe s prejšnjim pridobitnim delovanjem ali izobrazbo nastavljenca, potem po daljši dobi službenega razmerja, naposled po drugih sposobnih znakih.

III.

Predmet zavarovanja.

Predmet zavarovanja je čakanje:

za zavezanca:

1. na rento v slučaju nezmožnosti za delo (invaliditetna renta), oziroma na starostno rento.

Za ostale:

2. na rento za vdovo (vdovska renta);

3. na vzgojevalne prispevke za otroke;

4. na enkratno odpravnino ostale vdove, oziroma otrok ali potrebne matere.

IV.

Čakalna doba.

Za dosego pravice do pod št. 1 do 3 označenih dajatev je potreben poleg za to določenih pogojev pretek gotove čakalne dobe.

Ta zahtevek odpade, če je nezmožnost za delo ali smrt zavarovanca nastopila vsled nezgode, ki ga je zadela v izvrševanju službe.

V.

Izmera zakonitih dajatev, pridobitev in izguba pravice do njih, pričetek in konec prejemkov.

Invaliditetna renta.

Pravico do invaliditetne rente ima zavarovanec ne glede na starost v slučaju nezmožnosti za delo (invaliditete).

Za delo nezmožen je, kdor ne more vsled kake telesne ali duševne hibe nadalje opravljati poklicne dolžnosti svoje zadnje zavarovanju podvržene službe.

Za delo nezmožen velja dalje zavarovanec, ki je dosegel 65. leto starosti, ako ni v nobenem zavarovanju podvrženem službenem razmerju.

Do invaliditetne rente pa nima oni pravice:

a) čigar zaslužek iz enega njegovim delovnim močem primerne posla presega tako znesek 600 K kakor tudi dve tretjini vračunljivih prejemkov, ki jih je imel v zadnjih 60 prispevalnih mesecih ali v morebitni krajši službeni dobi;

b) ki je povzročil delanezmožnost namenoma ali pri izvršitvi kakega sodnokazensko določenega zločina. V tem slučaju pa more invaliditetno rento docela ali deloma zavarovalec priznati rodbinskim pripadnikom, ki imajo zakonite vzdrževalne pravice do prejemnika.

Ako presega delovni zaslužek in invaliditetna renta skupaj povprečje vračunljivih prejemkov zadnjih 60 prispevalnih mesecev ali morebitne krajše službene dobe, se invaliditetna renta za presegajoči znesek krajša.

Ako nastopi delanezmožnost po preteku čakalne dobe 120 prispevalnih mesecev ali poprej vsled nezgode, obstoji invaliditetna renta iz temeljnega zneska, v prvem slučaju tudi iz zvišanega zneska.

Višina temeljnega zneska je v:

I. plačilnem razredu	180 K na leto
II. plačilnem razredu	270 » » »
III. plačilnem razredu	360 » » »
IV. plačilnem razredu	450 » » »

V. plačilnem razredu	720 K na leto
VI. plačilnem razredu	900 » » »

Letni zvišani znesek se odmeri z osminko premij, ki so zapadle v prispevalni dobi, ki sledi 120. prispevalnemu mesecu.

Ako nastopi delanezmožnost brez nezgode po preteku najmanj 60, toda manj kot 120 prispevalnih mesecev, znaša invaliditetna renta dve tretjini ravnokar omejenih temeljnih zneskov.

Temeljni znesek in zmanjšana renta se odmerita po plačilnem razredu, v katerega se zavarovanec uvrsti po letnem povprečju onih vračunljivih prejemkov, ki jih je imel v zadnjih 24 prispevalnih mesecih pred potekom čakalne dobe 120 prispevalnih mesecev, oziroma pred poprejšnjim dospeljem invaliditetne rente. Ako nastopi nezgoda pred pretekom 24 prispevalnih mesecev, je letno povprečje vračunljivih prejemkov v dospelih prispevalnih mesecih vzeti za podlago.

Vendar se ne sme temeljni znesek z manj nego z eno četrtno premije, ki je do preteka čakalne dobe, oziroma do nastopa nezgode zapadla, in reducirana renta z ne manj nego s šestino premije, ki je zapadla do nje pripadnosti, odmeriti.

Pod katerimi pogoji se v zavarovanju podvrženem poslu dosežena doba všteje za odmero rente, določuje poglavje o priglasitvi zavarovancev.

Mesečni znesek rente se okroži na 10 h na ta način, da se zneski do 5 h ne vpoštevajo in višji zneski kot 10 h računajo.

Prejem invalidne rente začenja s prvim dnevom onega koledarskega meseca, ki sledi pripadu rente. Če se v postopanju glede invalidnosti ne dožene čas izgube pridobitne zmožnosti, velja dan priglasitve kot dan izgube.

Če ima zavarovanec na podlagi svoje zavarovalne dolžnosti pri kaki v zmislu zakona o bolniškem zavarovanju urejeni bolniški blagajni ali pri kaki bratovski skladnici pravico do bolnišćnine ali kot od politične oblasti po § 4 zakona z dne 30. marca 1888, drž. zak. št. 33 od zavarovalne dolžnosti oproščena oseba pravico do delodajalca, da se mu nadalje izplačuje plača, začenja prejem invalidne rente 20 tednov po pričetku pravice do bolniške podpore.

Prejem invalidne rente ugasne:

1. s smrtjo upravičenca;
2. z zopetno pridobitvijo pridobitne zmožnosti;
3. če so dani pogoji, ki smo jih omenili glede oseb, ki nimajo pravice do invalidne rente.

Starostna renta.

Invalidna renta pristaja brez dokaza pridobitne nezmožnosti kot starotna renta:

1. moškim zavarovancem po 480 prispevalnih mesecih;
2. ženskim zavarovancem po 430 prispevalnih mesecih, toda ne pred doseženim 55. letom življenja;
3. moškim zavarovancem, ki so dosegli 65. leto življenja in najmanj 60 prispevalnih mesecev.

Za pripadnost starostne rente je brez vpliva, če zavarovanec še nadalje ostane v svoji službi. V tem slučaju ni treba več plačevati premij.

Prejem starostne rente se sme z uspehom odložiti, da se med tem zviša za oni znesek, ki odgovarja prirastku premijske rezerve.

Vdovska renta.

Pravico do vdovske rente ima vdova zavarovanca, ki je pri svoji smrti prejemal invalidno ali starostno rento ali, ki je imel pričakovati tako rento. Vdovska renta znaša polovico rente, oziroma pravice zavarovanca.

Pravica do vdovske rente pa ne obstoji v naslednjih slučajih:

1. ako od dneva, ko je zavarovanec sklenil zakon, še ni preteklo šest mesecev, razen, da se je smrt zavarovanca povzročila vsled nezgode, ki je nastopila po sklenitvi zakona;

2. ako je zavarovanec sklenil zakon po dovršitvi 50. leta;

3. ako je zavarovanec ob času sklenitve zakona prejemal kakšno zgoraj omenjeno invalidno ali starostno rento;

4. ako se je ob času smrti moža vdova od njega vsled svoje krivde sodno ločila;

5. Če se je vdovi vsled kazenskosoodne razsodbe dokazalo, da je namenoma povzročila smrt moža, ali da je bila sokriva smrti.

Vzgojevalni prispevki.

Pravico do vzgojevalnega prispevka ima vsak otrok pod 18 leti v slučaju smrti zavarovanega očeta ali zavarovane matere, ako je umrli takrat prejemal invalidno ali starostno rento, ali imel pravico do take rente. Vendar nimajo nezakonski, neligitimirani otroci in otroci, ki izhajajo iz zakona, ki ga je zavarovanec sklenil, ko je že užival invalidno in starostno rento, nobene pravice do vzgojevalnih prispevkov.

Vzgojevalni prispevek znaša za vsakega enostransko osirotelega otroka tretjino, za vsakega obojestransko osirotelega otroka dve tretjini onega zneska invalidne rente, do katere je imel umrli oče ali mati pravico, ne da bi se znesek zvišal.

Za vsakega obojestransko osirotelega otroka, čigar oba starša sta bila zavarovana, je odmeriti vzgojevalni prispevek v višini polne invalidne rente, do katere je imel višje zavarovani del staršev pravico, ne da bi se znesek zvišal.

Vsota vzgojevalnih prispevkov enostransko osirotelih otrok ne sme v slučaju in dokler oče še živi 50 odstotkov, v slučaju dokler uživa mati vdovsko rento 75 odstotkov, pri obojestransko osirotelih otrocih pa 200 odstotkov zgoraj omenjenih pravic presegati po razmerju, da tvori v vsakem slučaju ona renta, ki jo je zavarovani oče ali mati dosegla ali uživala v času smrti, najvišjo izmero vseh vzgojevalnih prispevkov.

Posamezne vzgojevalne prispevke je vsakokrat po najvišji meri razmeroma prideliti.

Enkratna odpravnina.

Pravico do enkratne odpravnine imajo vdova, in če ni vdova živa, po enakih delih otroci zavarovane osebe, če je ta, ne da bi nastopila kaka nezgoda, pred potekom 60 prispevnih mesecev umrla in so drugače dani pogoji za prejem vdovske rente ali vzgojevalnega prispevka.

Ako niso niti vdova niti upravičeni otroci zaostali, ima zaostala potrebna mati, za katere preživljenje je zavarovana oseba skrbela, pravico do enkratne odpravnine.

Kot enkratna odpravnina pristojna vdovi oziroma otrokom dvojni, potrebni materi enkratni znesek one invaliditetne rente, ki je s pretekom 120 prispevalnih mesecev določena v plačilnem razredu, v katerem je bil zavarovanec ob času svoje smrti.

Prenos (cesija), zastavodaja in rubežen pravic zavarovancev in njih rodbinskih pripadnikov so le v toliko dopustni in pravnega učinka, če nastopijo:

1. v pokritje pravic onih oseb, ki imajo zakonito pravico do dajatve preživljenja proti prejemnikom rent;
2. v pokritje predumov, ki jih dajejo upravičencem na njih prošnjo delodajalci ali zavarovanec na račun zavarovalnih pravic po njih pripadnosti, toda predno se nakažejo.

VI.

Izplačilo, mirovanje in zastaranje prejemkov; posledice neopravičenega prejema.

Vse rente in vzgojevalni prispevki se naprej izplačujejo v mesečnih obrokih. Ako konča pravica med mesecem, se sprejeti zneski ne vrnejo.

Upravičenci morajo na zahtevo pred vsakim izplačilom donesti potrdilo, da so še pri življenju ali če so vdovci (vdove).

Odpravnine je izplačati takoj po donosu dokaza, da se ima pravico do nje.

Pravica prejema invaliditetne, vdovske rente in vzgojevalnih prispevkov miruje, dokler prejema upravičenec na podlagi predpisov o prisilnem zavarovanju zoper nezgode kakšno rento, in sicer do višine iste.

Pravica prejema vseh rent ter vzgojevalnih prispevkov miruje:

1. dokler je upravičenec sodno dalje kakor en mesec zaprt, pri čemer je pa starostne in invaliditetne vdovske rente nakazati rodbini, ki ima zakonite pravice do preživljenja od strani upravičenca;

2. dokler biva upravičenec brez privolitve zavarovalca trajno v inozemstvu. V tem slučaju se mu lahko da odpravnina in sicer polovica kapitalne vrednosti njegovih pravic.

Ako je kakšna oseba neopravičeno dosegla vžitek poprej omenjenih dajatev, se ji mora ta odtegniti; neopravičeno prejete zneske je s 4 odstotki vred vrniti brez ozira na kazenskopravno zasledovanje.

Zdravljenje.

Obči pokojninski zavod za nastavljenice in nadomestni zavodi so upravičeni, uvesti zdravljenje, da se zopet doseže delazmožnost kakega prejemnika invaliditetne rente.

V to svrho more zavarovalec na lastne stroške zavarovanca spraviti v kakem zdraviliškem zavodu (bolnica, zdravilišče) ali na kakem drugem za zdravljenje primernem kraju, in sicer brez privoljenja zavarovanca v onih slučajih, v katerih se po § 8 zak. o bolniškem zavarovanju lahko odredi zdravljenje v bolnici.

Med dobo zdravljenja se invaliditetna renta lahko popolnoma ali deloma ustavi. Ima pa tudi tak zavarovanec rodbinske pripadnike, za katerih preživljenje je doslej znatno prispeval, potem je pripadnikom dovoliti podporo najmanj polovice rente, ki je pristojala zavarovalcem.

Ako se prejemnik rente odtegne zdravljenju, ki ni odvisno od njegove privolitve, potem se mu prejem cele ali dela invaliditetne rente od časa do časa lahko ustavi.

O sporih med zavarovalcem in prejemnikom rente, ki so v zvezi z odredbo zdravljenja, odločuje pristojno razsodišče oziroma redno sodišče.

VII.

Ugasnitev zavarovalne dolžnosti, vračanje premij, zopetni vstop v zavarovalno dolžnost.

Zavarovalna dolžnost ugasne:

1. čim se kakšen pogoj iste nič več ne izpolnjuje,

2. kadar pripade zavarovancu invaliditetna oziroma starostna renta.

Pravice do zavarovanja pa ostanejo 18 mesecev po ugasnitvi zavarovalne dolžnosti ohranjene in sicer v višini v tem času že pridobljenih oziroma, če so se medtem premije povrnila, za toliko skrajšanih pravic.

Osebe, katerih zavarovalna dolžnost ali prostovoljno zavarovanje je iz kateregakoli vzroka, ne glede na poprej omenjene vzroke, ugasnilo, dalje one osebe, ki so se vsled neobstoja zavarovalne dolžnosti izločile iz zavarovanja, imajo, če so potem najmanj šest mesecev ostale brez zavarovanja podvrženega opravi, pravico do povračila onega dela zanje dejansko vplačanih premij brez obresti, ki odpade po določenem ključu nanje, in sicer v najvišjem znesku premijske rezerve, bodisi tudi, da se delodajalec ni poslužil svoje pravice do odbitka.

Ako pa se je zavarovancu vračunala službena doba na podlagi njegovih lastnih vplačil ali ako je zavarovanec od časa do časa zavarovanje prostovoljno nadaljeval, potem se mu mora od po teh zavarovanjih narasle premijske rezerve vrniti 75 %, najmanj pa znesek, ki je enak polni premijski rezervi po odbitku letne premije onega plačilnega razreda, v katerem je bil zavarovanec najzadnje. Pravica do povračila je pa tudi v teh slučajih zračunati po poprejšnjem odstavku, ako je to za zavarovanca ugodnejše. Osebi ženskega spola, ki se tekom dveh let po izstopu iz zavarovanja omoži ali tekom dveh let po možitvi izloči iz zavarovanja, se mora po-

vračilo dopolniti na 80 % premij, ki so se zanjo dejansko vplačale.

Te pravice smejo le zavarovanci uveljaviti. Pravice ugasnejo, če se tekom treh let po izpolnitvi pogojev niso uveljavile pri pristojnem zavarovalcu, kakor tudi v slučaju, če je oseba, predno jih je uveljavila, zopet prevzela zavarovanju podvrženo opravilo. Že uveljavljene pravice te vrste podedujejo dediči upravičencev.

Delno povračilo vplačanih premij velja, ako doseže ali preseže višino premijske rezerve, kot popolni odpravek. Sicer ima za posledico skrajšanje čakanja, oziroma vračunljive prispevalne dobe v razmerju vrnjenega zneska do nabrane premijske rezerve.

Pri zopetnem nastopu zavarovanja se nova čakanja zračunajo v zvezi s poprej pridobljenimi, bodisi neokrajšanimi ali v zmislu prejšnjega odstavka skrajšanimi čakanji, če je bilo prekinjenje zavarovanja posledica, da je pripadla invaliditetna renta, ali pa če je največ 12 let po zapadlosti zadnje premije trajalo.

Sicer je pa pri zopetnem nastopu zavarovanja všteti le dospeló čakalno dobo v najvišji meri petih let.

Iz najmanj 120 prispevalnih mesecev pridobljene čakalne pravice se lahko v višini, v kateri so bile pri ugasnitvi zavarovalne dolžnosti, proti priznalni pristojbini letnih 4 K, plačljivih v dveh polletnih obrokih naprej, ohranijo z učinkom, da bodo zavarovalne pravice čez določeno 18mesečno dobo časovno neomejeno ostale v veljavi.

To zavarovanje čakalnih pravic ugasne brez pravice do povračila že plačanih priznalnih pristojbin, ako

je zavarovanec ostal z enim obrokom dlje kakor šest mesecev po njih dospelosti v njih zaostanku. Prvi obrok priznalne pristojbine, ki zapade prvi dan 19. meseca po ugasnitvi zavarovalne dolžnosti, se pa mora tekom 14 dni po dospelosti plačati, sicer ugasne pravica do zavarovanja čakalne pravice.

V aktivno vojaško službo vpoklicani so za dobo vpoklicanja prosti plačevanja priznalne pristojbine, če za to prosijo.

VIII.

Prostovoljno zavarovanje.

Osebe, katerih zavarovalna dolžnost je iz kakšnih vzrokov — izvzemši, da imajo invaliditetno ali starostno rento — ugasnila, pravtako one, ki so se radi neobstoja zavarovalne dolžnosti izločile iz zavarovanja, so, ako niso morda zahtevale povračilo prispevkov, upravičene, prostovoljno nadaljevati zavarovanje.

V podružnicah inozemstva trajno zaposleni nastavljeni tuzemskih obratov se smejo primerno višini njih prejemkov in v zmislu določil tega zakona pripustiti k prostovoljnemu zavarovanju pri občem pokojninskem zavodu za nastavljenice, ako so pri pokojninskem zavodu zavarovani tudi nastavljeni tuzemskega obrata.

Naposled so osebe, ki poklicno zasebno poučujejo ali na privatnih učilnicah delujejo, če niso še prekoračili 45. leto življenja in ki iz več službenih razmerij dobivajo prejemke, od katerih sicer posamezen ne dosega ali presega zneska 600 K, pač pa vsota vseh, na podlagi od njih napovedanih skupnih prejemkov pri občem po-

kojninskem zavodu za nastavljenice, pripuščene k zavarovanju v posebnem oddelku po tarifah, ki veljajo za ta oddelek.

Prostovoljni zavarovanec ima skupno premijo na predpisan način vplačevati.

Z vplačilom skupne premije se nadaljuje obstoječe zavarovanje, ne da bi bilo treba izrecne izjave strank. Nevplačilo prispevkov skozi šest mesecev velja, da se s tem hočeš odreči pravici do nadaljevanja zavarovanja.

Prostovoljno zavarovanje ugasne, če zavarovanec:

1. priglasí svoj izstop;
2. zaostane s premijskim vplačilom 6 mesecev;
3. ima trajno bivališče v inozemstvu, ne da bi bil v službi kakega tuzemca.

Glede posameznih držav lahko notranji minister v tem oziru odredi izjeme.

V bodoče obstoji pravica zavarovancev do zvišanja njih čakalnih dob čez normalno izmero s priračunanjem službenih let le še povodom prenosa provizijskega zavarovanja pri kaki rudarski bratovski skladnici na pokojninsko zavarovanje ter v zvezi s preodkazom premijske rezerve za one, ki prestopijo iz javnih služb v zavarovanju podvržene službe. V obeh slučajih ni vračunanje službenih let niti glede dobe, ko to store, niti glede veljavnosti za skrajšanje čakalne dobe omejeno.

IX.

Zagotovitev pravic.

Na stalnih premijah je plačati za vsak plačilni (pri-spevalni) mesec:

v I. plačilni stopnji		6 K
» II. » »		9 »
» III. » »		12 »
» IV. » »		18 »
» V. » »		24 »
» VI. » »		30 »

Od teh premij pridejo v prvih štirih plačilnih stopnjah delodajalcu dve tretjini, zavarovancu ena tretjina, v višjih stopnjah vsakemu na polovico v breme.

Ako presegajo v premijsko odmero vračunljivi letni prejemki zavarovanca 7200 K, mora premije iz lastnega plačati.

Ako se doseže i nvaliditetno ali starostno rento, neha obveznost, plačevati premije.

Premije je prvi dan vsakega koledarskega meseca naprej plačevati.

Ako začenja ali konča zavarovanje tekom meseca, je kljub temu plačati celo mesečno premijo.

Več delodajalcev, ki se med prispevalnim mesecem menjajo, jamči solidarno za premijo v višini plačilne stopnje, ki nanje odpade. Plačnik ima regresno pravico do drugih delodajalcev za razumno odškodovanje.

Z a s t a r a n j e. Pravica do vgotovitve obstoja premijskih terjatev zastara tekom treh let od dneva, ko premija zapade.

Zastaranje vgotovitvene pravice se prekine z vsako, v svrhu vgotovitve izvršeno odredbo v onem času, ko zazna obvezanec o tem.

Pravica do izterjanja vgotovljenih premijskih dolgov zastara tekom treh let po obveščanju zavezanca o izidu vgotovitve.

Zastaranje izterjevalne pravice se prekine z dostavitvijo kakega na zavezanca naslovljenega plačilnega poziva, z uvedbo izvršbe, z dovolitvijo plačilnih rokov in z odrejenimi predpisi v zmislu konkurznega reda.

Pred veljavnostjo te odredbe začeto, a še ne dopolnjeno zastaranje je presoditi po predstojećih določbah.

Dolžnost plačevanja premij je odvisna od prejšnjih izdanih tozadevnih odlokov ali odločb ter od nastopa pravomočnosti.

Premije mora oddati delodajalec.

Ako je tej obveznosti zadostil, je upravičen, odtegniti delni, na zavarovanca odpadajoči znesek od tega plače.

Ta pravica odtegovanja se mora izvršiti, sicer ugasne, tekom treh mesecev po prvem zapadlosti premije sledečem plačilu plače.

Neopravičeno vplačane obresti mora zavarovalec s štiriodstotnimi obrestmi vrniti. Delojemalec ima v tem slučaju pravico do povračila od njega dejansko plačanih prispevkov in lahko zahteva, da jih neposredno njemu s štiriodstotnimi obrestmi vred plača zavarovalni zavod.

Zaostale premije je obrestovati s 4 odstotki; obresti se lahko s politično ali sodno izvršbo izterjajo in uživajo v izvršbenem in konkurznem postopanju prednost kot davčni zaostanki.

Neizterljivost zaostankov nima z edino omejitvijo, ki jo še navedemo, za posledico, da se izgubi pravica do zavarovalnih dajatev.

X.

Organizacija obrata.

A. Obči pokojninski zavod za nameščence.

(Pokojninski zavod.)

Obči pokojninski zavod za nameščence lahko v svojem imenu pridobi pravice, sklepa obveznosti, pred sodiščem toži in je lahko tožen.

Sedež ima na Dunaju.

Redna sodna pristojnost je stvarno pristojno sodišče na Dunaju.

Člani pokojninskega zavoda so oni delojemalci, za katere je imenovani zavod pristojen, in njih vsakokratni delodajalci.

Predstojništvo izbere iz svoje srede dva namestnika predsednika. Eden mora biti iz skupine delodajalcev, drugi iz skupine delojemalcev. Volitev se vrši ločeno po skupinah članov, ki spadajo k enim ali drugim v predstojništvu.

Člane predstojništva voli občni zbor iz srede opravičenih članov pokojninskega zavoda. Člani predstojništva morajo biti avstrijski državljani. Najmanj dve petini iz posameznih skupin voljenih članov morajo imeti bivališče na Nižje Avstrijskem.

V predstojništvo ne smejo biti voljene osebe, ki ne smejo voliti ali voljene biti v državni zbor.

Opravična doba voljenih članov predstojništva ne sme presegati pet let. Odstopivši odbor ostane do prevzema opravil po novem odboru v veljavi.

Deželna mesta.

Pristojnost h kakemu deželnemu mestu pokojninskega zavoda se ravna po službenem kraju zavarovanca.

V dvomu velja kot službeni kraj sedež podjetja, oziroma dotične podružnice.

Delodajalci, ki imajo obrate v ozemlju večih deželnih mest, spadajo k vsem dotičnim deželnim mestom.

Odbor voli iz svoje srede dva načelnikova namestnika. Eden mora biti iz skupine delodajalcev, drugi iz skupine delojemalcev. Volitev se vrši ločeno po skupinah.

Člane odbora voli občni zbor iz srede vseh, deželnemu mestu pripadajočih članov pokojninskega zavoda.

Odborovi člani morajo biti avstrijski državljani.

V odbor se ne smejo voliti one osebe, ki nimajo aktivne ali pasivne pravice za državni zbor.

Najmanj dve petini iz posameznih skupin voljenih članov morajo imeti svoje bivališče na sedežu deželnega mesta ali v najneposrednejši bližini tega.

Tudi za te odbornike ne sme opravilna doba presegati pet let.

V svrhu sklepanja o vseh na to odredbo ali na z njo premenjeni zakon se opirajočih pravic zavarovancev

in njih rodbinskih pripadnikov do pokojninskega zavoda se iz srede odbora določi rentna komisija. Ta obstoji iz odborovega načelnika ali enega izmed namestnikov kot predsednika in iz dveh članov, od katerih mora biti po eden iz skupine delodajalcev in drugi iz skupine delojemalcev. Pri glasovanju rentne komisije glasuje tudi predsednik. Ako se ne doseže soglasni sklep komisije na priznanje ali odklonitev kake pravice, ali o izmeri te, končno o odtegnitvi kake rente, pristoji odločitev predstojništvu penzijskega zavoda.

S plačami nastavljeni uradniki se zaprisežejo in so podložni disciplinarni oblasti načelnika. Definitivne uradnike nastavlja in odpušča predstojništvo pokojninskega zavoda po zaslišanju odbora deželnega mesta.

Med volilno dobo najmanj enkrat sklican občni zbor sestoji iz odposlancev. Odposlanci in namestniki morajo biti člani pokojninskega zavoda.

Zadnji se morajo voliti pismeno in sicer ločeno po skupinah delodajalcev in delojemalcev iz srede upravičenih članov.

Število odposlancev in namestnikov je odvisno od števila pripadajočih članov na ta način, da odpadeta na tisoč članov po dva odposlanca in dva namestnika. Drobci pod tisoč se ne vpoštevajo.

Število voljenih odposlancev znaša najmanj trideset in največ sto.

Volilno pravico imajo vsi zavarovanci, ki so bili na določen dan člani dotičnega deželnega mesta, ter njih delodajalci. Zavarovanci in delodajalci tvorijo po eno posebno volilno skupino, katerih vsaka voli polovico v

volilnem razpisu določenega števila odposlancev in namestnikov.

Ako šteje kaka volilna skupina več kakor 10.000 volilnih upravičencev, se morajo za nje teritorialno ali stanovsko ločene volilne kategorije napraviti. Tudi sicer je dopustna tvoritev več volilnih kategorij. Število odposlancev in namestnikov, ki jih ima voliti ena volilna skupina, se porazdeli na več volilnih kategorij po razmerju volilnih upravičencev, ki pripadajo vsaki volilni kategoriji.

Doba opravilne dobe odposlancev ne sme prekoračiti pet let.

Volitev odposlancev razpiše načelnik deželnega mesta pred pretekom opravilne dobe z določitvijo volilnega dne. Istočasno se razpoložijo sezname članov (volilni kataster) po stanju določenega dne, ločeni za delodajalce in zavarovance, na vpogled in se določi volilna komisija.

Reklamacije proti volilnemu katastru je najdlje tekom 14 dni po razpisu volitve vložiti pri volilni komisiji; ako se zahteva sprejem volilnih upravičencev, morajo reklamacije imeti datum in število odloka penzijskega zavoda, ki je zavarovanca sprejel.

Volilna komisija sestoji iz načelnika deželnega mesta ali iz od tega označenega namestnika kot predsednika in iz nekaj odborovih članov, ki jih je po polovici vzeti skupinam delodajalcev in zavarovancev.

Volilna komisija odločuje končnoveljavno o vloženih reklamacijah.

Med zadnjim dnem reklamacijske dobe in volilnim dnem mora biti rok najmanj osem dni.

O volitvi je pisati zapisnik. Izid volitve mora načelnik deželnega mesta takoj razglasiti.

Načelnik deželnega mesta mora voljenim poslancem in namestnikom izročiti legitimacije.

Izpodbijati volitev je dopustno tekom 14 dni po volilnem dnevu pri politični deželni oblasti na sedežu dotičnega deželnega mesta. Odločba te oblasti je končno-veljavna.

Natančneje določbe o uvedbi in izvršbi volitve odposlancev vsebujejo poslovni redi posameznih deželnih mest.

XI.

Drugačna izpolnitev zavarovalne dolžnosti.

Zavarovalni dolžnosti se zadosti tudi z zavarovanjem pri kakem nadomestnem zavodu ali z nadomestnimi pogodbami (nadomestne uredbe).

Zavarovalca izbira delodajalec. Vendar morajo biti praviloma vsi zavarovanju podvrženi nameščenci istega obrata, oziroma delodajalca zavarovani pri enem in istem zavarovalcu, v kolikor je to mogoče po delokrogu dotičnega zavarovalca.

Notranji minister lahko v ozira vrednih slučajih dovoli izjeme od tega pravila po zaslišanju udeleženih zavarovalcev. Take izjeme je vsekakor dovoliti, če so v to določene, da posameznim nameščencem omogočijo nadaljevanje s prejšnjo službo vezanega zavarovanja pri pen-

zijskem zavodu ali kaki nadomestni uredbi s privolitvijo dosedanjega zavarovalca.

Sprejeta pristopna izjava delodajalca h kakemu nadomestnemu zavodu, oziroma k zavarovalnemu zavodu, ki izvršuje zavarovanje z nadomestnimi pogodbami, ima za posledico, da postane ta zavod v mejah njegovega priznanja kot nadomestni zavod pristojen za vse zavarovanju podvržene zavarovance tega delodajalca, oziroma onega obrata ali onega obratnega oddelka kakega delodajalca, za katere se je pristop izvršil in da nosi za vse pripadnike jamstvo, ki izhaja iz prisilnega zavarovanja.

Ako izpremeni kak obrat oznamenilo ali imetelja (izpremembra tvrdkinega naslova, preosnova juridične osebe, prehod lastnine vsled prodaje, daritve, podedovanja), ostane dosedanja zavarovalna pristojnost nastavljenecv toliko časa v veljavi, dokler delodajalec tega izrecno ne izpremeni.

Delodajalci, ki so se nadzorovalni oblasti zavezali, da zavarujejo vse svoje zavarovanju podvržene nastavljenecv z nadomestnimi pogodbami, jamčijo glede zavarovanja teh nastavljenecv ravnotako kakor nadomestni zavodi za svoje pripadnike.

Vsi zavarovanju podvrženi, za katere se ni na naveden način določila pristojnost nadomestnega zavoda, so pristojni v zavarovanje pokojninskega zavoda.

S predstoječo uravnavo zavarovalne pristojnosti ali z drugimi obveznimi predpisi tega zakona morda nasprotujoče si določbe nadomestnih zavodov se razvelja-

vijo in nadomestijo do primerne izpremembe pravil z določbami tega zakona.

Glede vseh nastavljenecv, za katere je pristojen nadomestni zavod, ima ta pravico izdajati pravomočne odloke v enakem obsegu kakor pristoji pokojninskemu zavodu glede njegovih pripadnikov, izvzemši pravico, izdajati odloke, s katerimi se za poljuben čas odreče zavarovalna dolžnost.

O vprašanju zavarovalne dolžnosti v slučajih zavarovanja z nadomestnimi pogodbami ter v slučaju, da nadomestni zavod kot zavarovalec ne smatra zavarovalne dolžnosti kot dane, potem o vprašanju, kateri zavarovalec je pristojen v danem času za takega nastavljenca, odločuje neposredno politična deželna oblast službenega kraja nastavljenca v rednem pravnem potu, ne da bi zavarovalec poprej o tem izdal kak odlok.

Kot nadomestni zavodi se v bodoče priznajo pokojninski zavodi, pokojninske in provizijske blagajne in enake, ako so po za zavarovalna društva veljavnih predpisih ustanovljene in urejene, dalje registrirane pomožne blagajne, ki so dne 1. januarja 1909 že obstajale, in sicer pod naslednjimi pogoji:

1. Po zavarovalnotehničnih načelih zračunana vrednost pravic, ki so zavarovanju podvrženim članom in njih preostalim zagotovljene, mora vrednost za pokojninski zavod določenih rent najmanj za eno petino presegati. S tem je rečeno, da rente, ki jih nudi nadomestni zavod, v nobenem slučaju ne smejo biti manjše kakor ene občega pokojninskega zavoda, in da se mora tudi za

preostale umrlega zavarovanca enako skrbeti kakor obči pokojninski zavod.

2. Prispevki zavarovanju podvrženih članov ne smejo presegati one izmere, ki velja za pokojninski zavod.

3. Odločitev o sporih glede po pravilih določenih prispevkov in njih višine je pridržana po sedežu nadomestnega zavoda krajevno pristojnemu razsodišču penzijskega zavoda ali rednemu sodišču.

4. Vsako peto leto, najprej leta 1915., se mora izvršiti tehnična revizija zakladov (zavarovalnotehnična bilanca) in poskrbeti za obveznost, da se v slučaju, ako se vgotovi primanjkljaj nasproti potrebnemu pokritju predpisanih dajatev, izvršijo za saniranje potrebne odredbe.

5. Ako zavod ne šteje najmanj sto članov, mora imeti zadostne, po zavarovalnotehničnih cenitvah od slučaja do slučaja poizvedene varnostne rezerve ali pa nuditi drugačne garancije.

One določbe zakona z dne 16. julija 1892, drž. zak. št. 202, glede registriranih pomožnih blagajn, ki nasprotujejo izpolnitvi predstojećih pogojev, se ne vporabljajo na one člane registriranih pomožnih blagajn, za katere veljajo te kot nadomestni zavod.

Kot nadomestne pogodbe se v bodoče, ako se izpolnijo pod 1., 2. in 3. določeni pogoji, lahko priznajo pogodbe:

a) ki jih sklenejo delodajalci o zavarovanju njih nastavlencev s tuzemskimi ali za opravični obrat v tuzemstvu pripuščenimi zavarovalnimi zavodi;

b) ki jih sklenejo delodajalci s svojimi nastavljenici o preskrbovalnih pravicah poslednjih in njih preostalih.

Zavarovalci obstoječih nadomestnih zavodov morajo svoje dajatve spraviti v soglasje z določili tega zakona na ta način, da je po zavarovalnotehničnih načelih zračunana vrednost zagotovljenih pravic najmanj enaka vrednosti rent in oskrbovalnih dajatev, ki jih daje pokojninski zavod.

V svrhu take enakosti potrebna izprememba pokojninskih predpisov mora priti tudi že poprej zavarovanim v dobro, ne da bi jim bilo treba doplačevati.

Oni zavarovalci, ki najdlje tekom enega leta po razglasitvi tega zakona ne prosijo za odobrenje izpremembe pokojninskih predpisov v tem zmislu, izgubijo z gori označenim časom priznanje kot nadomestni zavodi.

Nadomestni zavarovanci, za katere nastopi v času med uveljavljanjem tega zakona in izpremembo zavarovalnih pogojev ali ugasnitvi nadomestnega zavarovanja, konec zavarovanja, imajo pravico najmanj do onih dajatev, kakor bi jih v enakem slučaju dal pokojninski zavod.

V slučaju prestopa kake zavarovanju podvržene osebe od pokojninskega zavoda h kakemu nadomestnemu zavodu je odkazati premijsko rezervo pokojninskega zavoda na nadomestni zavod.

Pri drugih izpremembah zavarovalne pristojnosti brez poprejšnjega povračila premij mora dosedanji zavarovalec novemu zavarovalcu preodkazati najmanj oni znesek, ki odgovarja premijski rezervi, ki bi bila za tega nastavljenca že zbrana v slučaju, če bi bil nastavljenec

med celo za zavarovanje vračunljivo prispevalno dobo pri pokojninskem zavodu zavarovan, prištevši prispevke, ki jih je zavarovanec med nadomestnim zavarovanjem plačal več kakor znašajo one, ki bi jih moral po poprejšnjih pravilih preodkazujočega zavoda plačati.

Morebitne statutarne ali pogodbene pravice zavarovanca proti prejšnjemu zavarovalcu na preodkaz višjega zneska na poznejšega zavarovalca preidejo na poslednjega.

Po tem predpisu preodkazani znesek se v slučajih povračila delne premije zniža na znesek one premijske rezerve, ki odgovarja dajatvam in čakalni dobi zavarovanca, toda ne sme biti nikoli manjši od onega, ki bi ga moral penzijski zavod preodkazati naslednjemu zavarovalcu, če bi bil prestopajoči nastavljenec pri njem zavarovan, in napram njemu uveljavljal dotične pravice.

Vsak preodkaz se ima izvršiti tekom štirih tednov po dobljenem naznanilu o sprejemu z obveščanjem vseh za dosedanje zavarovanje in preodkaz merodajnih okolišnosti. Znesek, ki se ima preodkazati, je od dneva vstopa pri novem zavarovalcu začenši, obrestovati s 4 odstotki.

Zavarovanec doseže napram novemu zavarovalcu načeloma one pravice, ki odgovarjajo po zavarovalnih pogojih novega zavarovalca preodkazanemu znesku. Te pravice je ob nedostajanju oblastveno odobrenih računskih podlag določiti po onih, ki jih ima obči pokojninski zavod za nastavljence. Vendar se s prestopkom k drugemu zavarovalcu nikoli ne more podaljšati čakalna doba 60 prispevalnih mesecev.

Ako prekorači preodkazani znesek višino one premijske rezerve, ki jo je napraviti od novega zavarovalca na podlagi dosedanje vračunljive prispevalne dobe, potem je višji znesek po volji zavarovanca ali temu izročiti ali porabiti na višje dajatve za prostovoljno zavarovanje ali pa zavarovancu v dobro vpisati, pri zopetnem prestopu preodkazati in pri koncu zavarovanja izročiti s 4 odstotnimi obrestmi vred.

Ako je zavarovanje nastavljenca po nadomestni pogodbi vsled izstopa službe ugasnilo, mora delodajalec predstoječim določilom primerno premijsko rezervo po preteku 18 mesecev preodkazati pokojninskemu zavodu.

Novi zavarovalec mora prejšnjemu naznaniti zopetni vstop kakega nastavljenca v zavarovanje tekom štirih tednov od časa priglasitve; ta jamči za škodo, ki bi nastala vsled zakrivljenega opusta naznanitve.

XII.

Druge, ne kot izpolnitev zavarovalne dolžnosti smatrane preskrbovalne uredbe.

S predstoječimi določili ostanejo pravne razmere nedotaknjene, ki obstojajo med zavarovanju podvrženo osebo in samostojno obstoječimi zavarovalnimi zavodi, samostojno obstoječimi podpornimi, provizijskimi in podobnimi blagajnami.

Če je pa delodajalec zavarovanju podvrženemu nastavljenцу neposredno ali posredno (z od njega docela ali le deloma vzdrževanim nesamostojnim zakladom) zagotovil preskrbovalne užitke, ne da bi poprej dosegel pri-

znanje kot nadomestni zavod, sme iz prisilnega zavarovanja izhajajoče dajatve na pogojene dajatve v onem razmerju vračunati, v katerem je v pokritje prvih prispeval.

XIII.

Prenos zavarovalnih zalog in celotno pozavarovanje takih.

Za prenos zavarovalne zaloge kakega nadomestnega zavoda ali vseh iz pogodbenega razmerja kakega delodajalca izhajajočih preskrbovalnih pravic na pokojninski zavod ali na drug nadomestni zavod je potrebno državno privoljenje.

Prenos se sme le tedaj dovoliti, če se pokojninskemu zavodu, oziroma nadomestnemu zavodu izroči glavnica, ki zadošča po zavarovalnotehničnih načelih za polno pokritje dotičnih pravic in zahtevkov.

Prevzemnik nastopi vse pravice in obveznosti prenositelja in zadnji postane prost.

XIV.

Regresne pravice zavarovalcev.

Odškodninske pravice, ki pristojne po predstojećih določilih radi nastopa invalidnosti ali smrti zavarovanca tozadevnim osebam proti tretjim osebam, se preneso na zavarovalca do višine dajatvene dolžnosti zavarovalca, ki se, če je treba, kapitalizira po računskih podlagah pokojninskega zavoda.

XV.

Priglasitev zavarovanju podvrženih oseb.

Pravice in pravni leki.

Zavarovanju podvržene osebe, za katere je pristojen pokojninski zavod, se morajo priglasiti in odglasiti pri pristojnem deželнем mestu v obliki, ki je za to predpisana.

Enaka zglaševalna dolžnost obstoji glede vseh drugih za zavarovanje merodajnih izprememb službenega razmerja, zlasti glede plače.

Predstoječe zglasitve je vložiti tekom 14 dni in jih ima načeloma izvršiti delodajalec.

Delojemalec je pa upravičen, da sme oni na njegove rodbinske razmere se nanašajoči del zglasitve sam naznaniti neposredno na pristojno deželno mesto pokojninskega zavoda. Ako se posluži te pravice, preide od časa obvestila deželnega mesta začenši vsa odgovornost za ta del zglasitve od delodajalca na delojemalca.

Tudi do vseh drugih naznanil je delojemalec upravičen, ne da bi s tem odpadla obveznost delodajalca.

Deželno mesto mora sprejem vsakega naznanila tako delodajalcu, kakor delojemalcu tekom 14 dni potrditi, razen ako bi se v tej dobi izdal odlok, s katerim se naznanilo reši.

V slučaju, da se naznanilo vsaj od enega dela pravočasno vloži, oziroma se je pred veljavnostjo te naredbe sploh vložilo ali se bo to vsaj tri mesece po nastopu veljavnosti te naredbe za pred tem časom ležečo

dobo naknadno storilo, šteje prispevalni čas od onega meseca, v katerem se je izvršil vstop v zavarovanju podvrženo službo, brez ozira na to, če so se odpadajoči prispevki plačali ali ne. Sicer pa šteje prispevalna doba, če se naznanilo sploh ni ali ne o pravem času vložilo, od onega meseca, v katerem se je naznanilo naknadno vložilo ali se je zavarovalna dolžnost z odlokom ali odredbo uradoma dognala, brez ozira na to, ali so se odpadajoči prispevki dejansko plačali ali ne. Poprej dovršena službena doba se kot prispevalna doba vračuni, le po razmerju dejansko plačanih premij, ako se naknadno vplačilo izvrši tekom šestih let po zapadlosti. Določbe tega odstavka veljajo zmislu primerno tudi za naznanila po drugem odstavku tega poglavja.

O vsaki s službo ali opraviлом v zvezi stoječi ne-zgodi, vsled katere se je zavarovanju podvržena oseba ranila ali usmrtila, mora obratni podjetnik ali oni, ki je ob času nezgode vodil obrat, ako bi ranitev predvidno imela tako delanezmožnost za posledico, ki presega zakonito dobo bolniškega podpiranja, najdlje tekom osmih dni po nezgodi vložiti pismeno naznanilo na pristojno deželno mesto v predpisani obliki.

Delodajalci ter nameščenci so obvezani političnim oblastvom ter pokojninskemu zavodu vsak čas dati pojasnila o vseh onih okolnostih, ki so merodajne za zavarovalno razmerje. Delodajalci morajo nadalje dovoliti v to izkazanim organom pokojninskega zavoda in političnih oblasti na licu mesta vpogled v one zapiske, ki so potrebni za poizvedbo zavarovalnega razmerja.

Niti od pokojninskega zavoda, niti od njegovih organov ne sme državna finančna uprava zahtevati pojasnil o razmerju glede strank, ki so obvezane dati pojasnila, katera so v uradni lastnosti poizvedli. Ta določba pa ne velja glede imen upravičencev in višine njih plač.

Pripadniki penzijskega zavoda, ki uživajo kako v tej naredbi označeno dajatev, so obvezani naznaniti pri pristojnem deželno mestu tekom osmih dni vsako izpremembo, ki se tiče prejemkov in bivališča.

Vse zahteve pri pokojninskem zavodu zavarovanih oseb ali njih rodbinskih pripadnikov proti temu zavodu, ki slonijo na tej naredbi ali na s to naredbo izpremenjenem zakonu, je prigrasiti pri pristojnem deželno mestu pokojninskega zavoda in donesti potrebne dokaze.

Če kdo trdi, da je invaliden, mora to z zdravniškim potrdilom dokazati. Deželno mesto lahko odredi, da se prosilec preišče od zdravnika, ki ga samo določi, in lahko vse potrebno poizve, da se dejanski položaj vgotovi. Delodajalec prosilca in ta sam sta obvezana dati pojasnila.

Stroške, ki jih ima opravičenec z zdravniško preiskavo, povrne v primernem znesku deželno mesto, ako se zahtevek opravičenca prizna.

Od rentne komisije, oziroma od predstojništva pokojninskega zavoda odklonjen zahtevek po priznanju invaliditetne rente se sme pred pretekom enega leta le v slučaju bistvene izpremembe nazadnje vgotovljenega zdravstvenega stanja zopet staviti.

Vse pod tem poglavjem navedene določbe se zmislu primerno vporabljajo, ako je zavarovalec nadomestni zavod, razen če se pravila zavoda v posameznostih ne razlikujejo.

Vse v okviru te naredbe ali z njo izpremenjenega zakona izdane odločbe in obvestila pokojninskega zavoda in njegovih deželni mest, oziroma nadomestnega zavoda, je udeležencem dostaviti pismeno (odloki).

Odloki o zahtevkih, ki jih stavi zavarovanec ali njegovi rodbinski pripadniki zoper zavarovalca morajo v slučaju, da se zahtevek prizna, obsegati obenem višino in izračun priznane dajatve, v slučaju odklonitve pa te razloge. Takšni odloki se smejo le potem tožbe pri pristojnem razsodišču, oziroma pri pristojnem rednem sodišču tekom nepodaljšljivega roka šestih mesecev po dostavitvi odloka izpodbijati.

Vsi drugi odloki, ki se tičejo po tej naredbi ali po od nje izpremenjenem zakonu uravnanih pravic ali dolžnosti, se smejo z ugovori izpodbijati, ki jih je pri politični deželni oblasti, v čigar okrožju leži službeni kraj nameščenca, vložiti tekom 14 dni.

Zoper odločbe političnih deželnih oblasti je dopusten priziv na notranje ministrstvo, ki ga je tekom štirih tednov vložiti pri oni politični deželni oblasti, katere odločbo se izpodbija.

Sicer se pa porabljajo določbe zakona z dne 12. maja 1896 drž. zak. št. 101 na postopanje o pravnih lekkih v zadevah pristojnosti političnih oblasti in ugovorov zoper odloke zavarovalcev.

Pravni leki zoper odloke in odločbe o zavarovalni dolžnosti, uvrstitev v plačilne razrede in vgotovitev glavnega opravila nimajo odložljive moči.

Za dostavitev odlokov in odločb glede predstojajočih določb veljajo določbe civilnopravnega reda. Ako je oseba, kateri je dostaviti odlok, neznanega bivališča, mora po zadnjem zavarovalcu znanem bivališču pristojna politična okrajna oblast na prošnjo zavarovalca izvršiti dostavitev.

XVI.

Razsodišča in postopanje.

Medsebojne zahtevke zavarovalcev, ki se opirajo na to naredbo ali na z njo izpremenjeni zakon, odločuje v spornem slučaju z izključitvijo tozadevne pravice glede odlokov neposredno politična deželna oblast, v katere ozemlju imata sporni stranki svoj sedež. Več za to pristojnih deželnih oblasti odloča sporazumno. Ako se sporazum ne doseže, preide odločevanje na notranje ministrstvo.

Ako more odločba o takšnih zahtevkih zavarovalcev med seboj vplivati na pravice zavarovancev, oziroma njih zaostalih, je te postopanju pritegniti.

Sodišča so vezana na pravomočne odločbe, ki jih izdajo upravne oblasti v mejah njih pristojnosti.

Istotako so upravne oblasti vezane na pravomočne odločbe, ki jih izdajo sodišča v mejah njih pristojnosti.

Ako sloni pravomočna razsodba kakega sodišča ali upravne oblasti na odločbi o vprašanju, za čigar samostojno odločbo ni bilo sodišče ali upravna oblast pri-

stojno, lahko stranka zahteva ponovitev postopanja, če je o tem vprašanju pristojna oblast pravomočno drugače razsodila in je bila ta odločba ali naknadno izdana, ali če je stranka brez lastne krivde v prejšnjem postopanju ni mogla uveljaviti.

XVII.

Državno nadzorstvo.

Pokojninski zavod in deželna mesta ter pod poglavjem XI. navedeni nadomestni zavodi so podvrženi nadzorstvu državne uprave; to nadzorstvo izvršuje minister notranjih zadev.

Ta je tudi poklican dati državno dovoljenje za zadeve, ki so v tem zakonu omenjene.

Za neposredno izvrševanje državnega nadzorstva se lahko nastavijo posebni organi.

Notranji minister je upravičen, opravilno gospodarjenje pokojninskega zavoda in njegovih deželnih mest kakor tudi nadomestnih zavodov podvreči uradni preiskavi v zmislu določb §§ 38. in 39. ministrske naredbe z dne 5. marca 1896 drž. zak. št. 31 oziroma bodočih na njeno mesto stopajočih predpisov za zavarovalne zavode; dalje je upravičen, predstojništvo pokojninskega zavoda in odbore njegovih deželnih mest razpustiti in poslovno vodstvo in zastopstvo provizorično izročiti upravitelju; vendar pa mora minister tekom osmih tednov po razpustu potrebno ukreniti zaradi vpoklicanja občnega zbora v svrhu nove volitve predstojništva.

Glede odredb, zadevajočih nadomestne zavode, ki so ustanovljene in dotirane od podjetij, ki so podvržena

državnemu nadzorstvu kakega drugega osrednjega mesta, je treba sporazuma s tem osrednjim mestom.

XVIII.

Izključitev dogovorov.

Niti delodajalec, niti pokojninski zavod, oziroma nadomestni zavodi niso upravičeni, porabo določb tega zakona v škodo zavarovancev s pogodbami (pravilniki) vnaprej izključiti ali omejiti. Pogodbene določbe, ki nasprotujejo tej prepovedi, so brez pravnega učinka.

XIX.

Sodelovanje političnih in občinskih uradov.

Politične in občinske oblasti so obvezane, po možnosti ugoditi prošnjam pokojninskega zavoda in njegovih deželnih mest ter nadomestnih zavodov, jih podpirati in tudi nepozvani pošiljati vse vesti, ki bi bile važne za njih opravični obrat.

Penzijski zavod in njegova deželna mesta ter nadomestni zavodi so zlasti opravičeni, zahtevati sodelovanje političnih in občinskih uradov za poizvedbo delodajalcev, ki imajo nameščence zaposlene in za poizvedbo okolnosti, ki so merodajne za zavarovalno dolžnost teh nameščencev.

Pokojninski zavod in nadomestni zavodi niso upravičeni, zahtevati zastopstvo finančne prokurature.

XX.

Kazenske določbe.

Delodajalci in delojemalci, ki dajejo v prej omenjenih naznanilih neresnične podatke, se kaznujejo, ako ne

zakrivijo dejanja, ki se kaznuje po splošnih kazenskih zakonih, z denarno globo od 10 do 1000 K in v slučaju neizterljivosti z zaporem od 1 dneva do 3 mesecev.

Isti kazni so podvrženi delodajalci in delojemalci, ki dajejo neresnična dejanska pojasnila.

Delodajalci, delojemalci in uživalci rent, ki ne vložijo poprej omenjenih naznanil, ali sploh ne, ali ne tekom predpisanega roka, se kaznujejo z denarjem do 200 K in v slučaju neizterljivosti z zaporem do 20 dni.

Isti kazni so podvrženi delodajalci in delojemalci, ki se branijo dati omenjena pojasnila, ali predložiti označene dokaze in potrdila.

Uživalcem rent se pravomočno naložena kazen lahko odtegne od rente.

Tu omenjene kazenske določbe se porabljajo tudi na zakonite zastopnike nesamostojnih delodajalcev, zlasti juridičnih oseb.

Delodajalci so upravičeni, prenesti sestavo in oddajo izkazov in naznanil, ki jih morajo oddati, na pooblaščenca. Imena in bivališča teh pooblaščenцев se morajo prijaviti pristojnim zavarovalcem.

V tem slučaju se porabljajo kazenske določbe na te pooblaščenca, toda delodajalec jamči subsidiarno za naložene denarne kazni.

XXI.

Davčna, pristojbinska in kolkovna prostost.

Prosta pridobninskega in rentnega davka sta:

1. pokojninski zavod z omejitvijo, ki jo omenjamo na koncu;

2. nadomestni zavodi, ako omejijo poslovni obrat na zavarovanje nameščencev, glede zavarovanja zavarovanju podvrženih nameščencev do višine predpisanih najmanjših dajatev.

Predstoječa odredba se ne dotika morebiti dalekosežnejših, nadomestnim zavodom na podlagi drugih zakonitih določb pristojećih davčnih prostosti.

Nasprotno so pa od zavarovalcev izplačani prejemki v zmislu zakona o osebnih davkih podvrženi dohodnini in plačarini potom odtegnitve pri izplačujoči blagajni.

Vse za utemeljitev in razvoj pravnih razmer med pokojninskim zavodom na eni in njegovimi člani (delodajalci in nastavljenici) na drugi strani potrebne razprave in listine so proste kolkov in neposrednih pristojb, v kolikor od pokojninskega zavoda zagotovljeni preskrbovalni užitki ne presegajo normalno izmero. Ta ugodnost se ne razteza na prostovoljno nadaljevanje zavarovanja onih oseb, ki so se radi neobstoja zavarovalne dolžnosti uradoma izločile iz zavarovanja. Na pokojninski zavod se porabljajo določbe zakona z dne 15. aprila 1885, drž. zak. št. 51, v kolikor vsebujejo ugodnosti glede kolkov in neposrednih pristojb.

Odredbe prejšnjega odstavka se morajo v zmislu primerno porabljati na analogna pravna opravila nadomestnih zavodov ter na določbe nadomestnih pogodb, ki se tičejo normalnih preskrbovalnih užitkov.

Finančno ministrstvo lahko sporazumno z notranjim ministrstvom izda naredbenim potom potrebne od-

redbe za varstvo državnega zaklada glede v prejšnjih dveh odstavkih označenih ugodnosti.

XXII.

Zakladno gospodarjenje. Letna poročila.

Pri napravi zaklada pokojninskega zavoda, oziroma nadomestnih zavodov se je ravnati po predpisih § 30, oziroma § 52 ministrske naredbe z dne 5. marca 1896, drž. zak. št. 31, ali po predpisih, ki stopijo v bodoče na njih mesto v veljavo za zavarovalne zavode.

Najmanj 20 odstotkov za stalno priredbo razpoložljivih zalog pokojninskega zavoda ter nadomestnih zavodov je naložiti v avstrijskih državnih papirjih; pokojninski zavod je poleg tega obvezan, najmanj 15 odstotkov označenih zalog naložiti v obligacijah deželnih posojil ali v zastavnih listih, zadolžnicah dežel, deželnih bank ali deželnih hipotečnih zavodov.

Ta odredba velja z omejitvijo, da je po potrebi za njeno izvršljivost dovoliti primeren rok.

Notranji minister sme od slučaja do slučaja dovoliti, da naloži pokojninski zavod svoje zaloge drugače, kakor predpisuje prvi odstavek; vendar morajo te naložbe odgovarjati potrebi enake varnosti in ne smejo presegati polovice zakladov pokojninskega zavoda.

Pri trajni naložbi razpoložljive imovine se je primerno ozirati na naložbene vrednote, ki pridejo v okoliših posameznih deželnih mest v poštev, v razmerju premij, ki so jih posamezna deželna mesta v zadnjem računskem letu sprejela, k skupnim prejemkom premij in po razmerju predlogov deželnih mest.

Dalje naj se porabi primeren del zalog za naložbe, ki služijo namenom stanovanjske ali drugačne oskrbe za zasebne nameščence.

Tekočo blagajniško službo oskrbuje za svoj okoliš vsako deželno mesto zase in je ta uravnana v poslovnem redu.

Za podlage in načela, ki jih je porabiti pri pokojninskem zavodu za potrebne nastavitve in preračune zavarovalnotehnične narave, je treba državnega privoljenja.

Pokojninski zavod in nadomestni zavodi so obvezani, za vsako koledarsko leto o svojem gospodarstvu, oziroma o stanju in naložbi zakladov poročati notranjemu ministru in predložiti statistične izkaze.

Statistične izkaze je predložiti tudi za zavarovance z nadomestnimi pogodbami.

Notranji minister je upravičen, izdati predpise o obliki in vsebini teh poročil in statističnih izkazov.

XXIII.

Splošni izračuni rokov.

Za izračun rokov veljajo, ako to niso roki pravnih lekov glede pristojnosti političnih oblasti, naslednja načela:

Pri rokih, ki se na dneve računijo, se ne vračuni dan, na katerega pade dogodek, po katerem se ravna začetek roka. Po tednih, mesecih ali letih določeni roki se končajo s pretekom onega dne, ki odgovarja s svojo oznambo ali številom dnevu, ko se je rok pričel. Ako

manjka ta dan v kakem mesecu, se konča rok s pretekom zadnjega dne tega meseca.

XXIV.

Postopanje s člani rudniških bratovskih skladnic.

Pokojninskemu in pri kaki rudniški bratovski skladnici obstoječemu zavarovanju podvržene osebe je zavarovati pri občem pokojninskem zavodu za nameščence, oziroma pri kakem nadomestnem zavodu po razmerju predstojećih določb in poleg tega po razmerju zakona o bratovskih skladnicah pri bolniški blagajni rudniške bratovske skladnice.

Za vsakega člana kake rudniške bratovske skladnice, ki je že pod veljavnostjo zakona z dne 16. decembra 1906, drž. zak. št. 1 iz l. 1907. postal zavarovanju podvržen in za katerega je prenos provizijskega zavarovanja v pokojninsko zavarovanje na podlagi omenjenega zakona že uravnan, ostane načeloma ta ureditev neizpremenjeno dalje v veljavi.

Za one člane kake rudniške bratovske skladnice, za katere se gorenja uredba še ni izvršila, ali ki bodo šele v prihodnje postali zavarovanju podvrženi, ostane načeloma že obstoječe zavarovanje pri provizijski blagajni za dobo prvih 60 prispevalnih mesecev pokojninskega zavarovanja v višini v začetku tega zavarovanja že dosežene in v slučaju poznejšega preteka v pravilih bratovske skladnice določene čakalne dobe v višini potem pristojećih pravic proti primernemu odplačilu v veljavi.

Odplačilo za nadaljevanje provizijskega zavarovanja za dobo prvih 60 prispevalnih mesecev pokojnin-

skega zavarovanja se dožene za čas začetka tega omejenega zavarovanja po zavarovalnotehničnih načelih.

Kot odplačilo pristoji bratovski skladnici iz premoženjskega deleža zavarovanca na provizijski blagajni znesek v višini dognane vrednosti. Ako premoženjski delež zavarovanca ne zadostuje, je primanjkljaj pokriti s prispevki v gotovini v največji izmeri dosedanjih provizijskozavarovalnih premij, ki zadenejo zavarovanca in njegovega delodajalca po enakih delih.

Z dovoljenjem notranjega in ministrstva javnih del se lahko prenos provizijskega zavarovanja v pokojninsko zavarovanje izvrši po sporazumni želji delodajalca in zavarovanca ne glede na določila pogl. XIII. Taka uredba je dopustna zlasti v naslednjih slučajih:

1. Zavarovanci se lahko iz provizijske blagajne kake bratovske skladnice popolnoma izločijo, ako njih premoženjski delež pri provizijski blagajni, seveda po prostovoljnem dopolnilu tega, zadostuje za vračunitev toliko službenih let pri zavarovalcu pokojninskega zavarovanja, da je navidezno dosežena čakalna doba 60 prispevalnih mesecev;

2. zavarovanci se lahko oprostijo pokojninsko-zavarovalne dolžnosti, ako jim je pri bratovski skladnici zagotovljena taka pokojninska preskrba, ki jo je smatrati za enakovredno pokojninskemu zavarovanju;

3. zavarovanje pri provizijski blagajni se lahko trajno ali za določen čas neprikrajšano obdrži poleg pokojninskega zavarovanja.

Premoženjski delež zavarovanca pri provizijski blagajni, oziroma po porabi tega premoženjskega dela

še preostali ostanek, je v času izločitve kakega člana iz provizijskega zavarovanja odkazati zavarovalcu, ki je pristojen za pokojninsko zavarovanje in ki ga mora porabiti za vračunitev službenih let. V takih slučajih ni vračunitev službenih let omejena niti glede časa, ko se to zgodi, niti glede veljavnosti za okrajšanje čakalne dobe.

Prehodne določbe.

Osebe, ki po tej naredbi niso podvržene zavarovalni dolžnosti, toda so dejanski zavarovane, se na lastno ali na prošnjo njih delodajalca, v zadnjem slučaju s pridržanjem pravice zavarovanca, da prostovoljno nadaljuje zavarovanje, izločijo z dnevom veljavnosti te naredbe, oziroma poznejšega vstopa pri kakem novem delodajalcu, iz pokojninskega zavarovanja.

Do pričetka veljavnosti te naredbe narasli premijski zaostanki za nameščence, ki vsled premenjenih določil niso več podvrženi pokojninskemu zavarovanju, je treba po sporazumnem predlogu delodajalca in dotičnega nastavljenca odpisati. Premijskemu popustu primerno se zmanjšajo čakalne pravice nekdanjih zavarovancev.

Vzajemnost z drugimi državami.

Za pripadnike drugih držav, v katerih obstojajo podobne naprave glede pokojninskega zavarovanja nastavljenecv, ter za v tuzemstvu zaposlene nastavljenke podjetij, ki imajo v takih državah glavno podjetje, se lahko, varujoč vzajemnost, ali porabljajoč povračevalno

pravico, z naredbo notranjega ministra izdajo drugačne določbe glede tega prisilnega zavarovanja.

Na enak način se lahko spremene določila glede nastavljenecv, ki so v inozemstvu stalno zaposleni brez privoljenja zavarovalca.

Zavarovanje za večje dajatve.

Pokojninski zavod sme svoje zavarovance zavarovati za dajatve, ki presegajo normalne zahtevke.

V izvršitev zavarovanja takih večjih dajatev, se ustanovi poseben oddelek z ločenim gospodarjenjem in računodajanjem. Temu oddelku se odkažejo vsa prispevalna plačila, ki presegajo normalno mero, v kolikor ne služijo za pokritje prejšnjih prispevalnih izpadkov.

Z vložki, ki se jih izvrši za zavarovanje večjih dajatev v koledarskem letu, v katerem nastopi invalidnost ali smrt, ter v predidocih dveh koledarskih letih, se ne pridobi čakalna pravica. Taki vložki se s 4 odstotki obrestovani vrnejo.

Izmera premij, s katerimi se pridobijo čakalne pravice na gotove večje dajatve, se določi po primernih tarifah, ki so podvržene državni odobritvi.

Glede zavarovalnih poslov na večje dajatve je pokojninski zavod podvržen pridobnini po drugem poglavju zakona o osebnih davkih.

Veljavnost.

Naredba je stopila 1. oktobra 1914 v veljavo in s tem dnem so postala neveljavna vsa določila, ki so v nasprotju s predstoječimi.

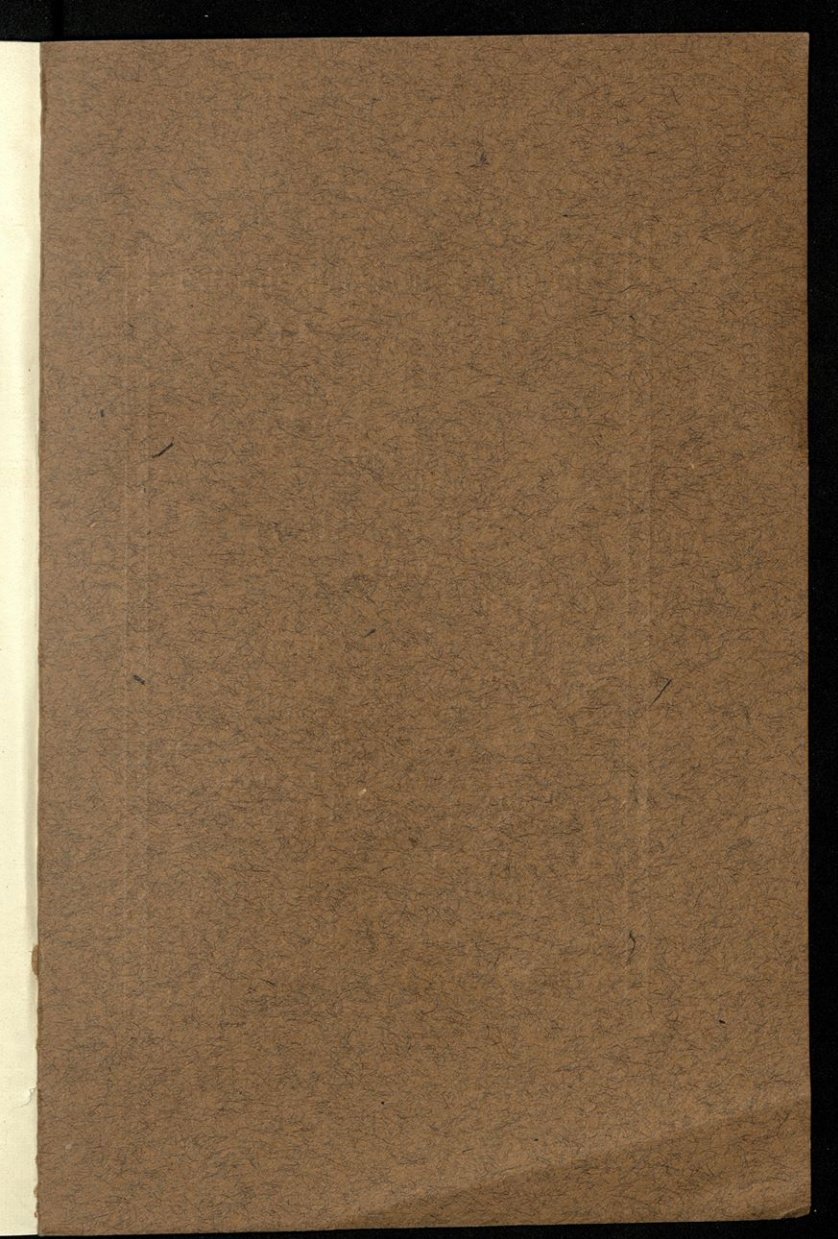
Vsled nastale vojne je pa vlada izdala novo naredbo, ki določuje, da se veljavnost predstoječe cesarske naredbe, v kolikor se tiče dajatev, pokojninskozavarovalnega zakona, pomakne nazaj na 1. avgust 1914. To je zelo važno za one vojake, ki so bili takoj mobilizirani in so v vojni že do 1. oktobra 1914 postali delanezmožni ali celo v vojni umrli.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000519839

Slovensko trgovsko društvo

„MERKUR“

===== v Ljubljani =====

naznanja, da ima v založbi še sledeče
knjige:

J. GASTEINER-VOLC:

Knjigovodstvo.

Cena 4 K.

ALBERT SIČ:

Trgovsko računstvo

za trgovske nadaljevanje šole in za eno-
letne trgovske tečaje za deklice,

———— v treh delih. ————

I. del: Cena vezani knjigi 1 K 60 vin.

II. del: Cena vezani knjigi 2 K.

III. del: Cena vezani knjigi 2 K 40 vin.

A. KLEIBEL-VOLC:

Trgovska korespondenca.

Cena 3 K 50 vin.

Knjige so vsakemu trgovcu in trgovskemu sodruidniku najno potrebne.